

Boek Eenvig 6

Prijs f 2.50

LEERBOEK

VAN HET

Dubbel-Boekhouden

DEEL IV C

Aanvullende Theorie en Opgaven voor
de Practijk-Examens in Boekhouden

DOOR

JOH. BOUMAN

e. v. Directeur der Handelsschool te Zaandam

VIJFDE DRUK

J. W. DIKHOEFF — HILVERSUM

Uitwerkingen der Opgaven f 1.50

S. J. A. Ecury
Bredascheweg 268
TILBURG

LEERBOEK

VAN HET

Dubbel-Boekhouden

DEEL IV C

Aanvullende Theorie en Opgaven voor
de Practijk-Examens in Boekhouden

DOOR

JOH. BOUMAN

e. v. Directeur der Handelsschool te Zaandam

VIJFDE DRUK

J. W. DIKHOOFF — HILVERSUM

INHOUD.

Aantekeningen.

	Bladz.
I Het recht van Reclame of terugvordering	1
II Reserve Goederen in Consignatie	3
III In- en Verkoopcontracten	9
IV Termijnaffaires	12
V Correctieposten betreffende foutieve boekingen in een afgelopen boekjaar	17
VI Verkoopfacturen in vreemd geld	19
VII La Permanence de l'Inventaire	25
VIII Boekingen bij gemeentebedrijven betreffende de finan- ciële verhouding tot de gemeente	32
IX Boekingen op Balans en A. V. W. van onafgewikkelde compagniezaken	35
X Trading-Account	38
XI Boekingen bij inkoop van eigen aandelen door een N.V.	40
XII Omzetbelasting. Liniatuurwijziging der Dagboeken. Journaalposten	43
OPGAVEN	49

Herhalings-Opgaven.

(in hoofdzaak ontleend aan de practijk-examens)

Grootboekrekeningen en Journaalposten	80
Dag- en Bijboeken	141
Enkel-Boekhouden en Kameralistische boekhouding	181
Balansopgaven	194
Administratieve Statistiek	244

---

bruari-levering enz., op de **debetzijde** van de Balans voorkomt.

In beide gevallen — dus als er òf onafgewikkelde verkoopcontracten òf onafgewikkelde koopcontracten voorkomen (beide tegelijk op één rekening is niet mogelijk, daar dan gecompenseerd zou zijn) — bevat het saldo, dat van de rekening **Rubber op Februari-levering** (b.v.) op de Proef- en Saldibalans voorkomt:

- 1) het **resultaat** van de **afgewikkelde** rubbercontracten;
- 2) de **tegenwaarde** van hetgeen betreffende de **onafgewikkelde** ^{verkoop} _{inkoop} ^{debiteuren} _{crediteuren} **Termijnaffaires** op de ^{debet} _{credit} zijde is geboekt.

Het eerste bedrag wordt al naar gelang het een voor- of nadelig resultaat betreft op de credit- resp. debetzijde van de A.V.W. overgeboekt; het tweede bedrag wordt resp. op de debet- of creditzijde van de Balans geboekt.

Ingeval er geen lopende contracten zijn moet het op de Proef- en Saldibalans voorkomende saldo van de rekening **Koffie op Maart-levering** (b.v.), in zijn geheel naar de A.V.W. overgeboekt worden, daar dit saldo dan het resultaat der afgewikkelde contracten aangeeft.

Voorbeeld 3

Op de Proef- en Saldibalans komen o.m. de volgende rekeningen voor:

Proef- en Saldibalans per 31 December 1939

15	Deb. Termijnaffaires....	f 30.000	—	f 20.000	—	f 10.000	—	.....	..
16	Cred. Termijnaffaires....	„ 28.000	—	„ 28.000	—				..
17	Suiker op Febr.-lev. 1940	„ 18.500	—	„ 30.000	—			f 11.500	—

Er loopt nog een verkoopcontract van f 10.000.—, zoals blijkt uit het debetsaldo van de rekening Debiteuren Termijnaffaires.

Wat wordt op de Balans en A.V.W. geboekt?

Het creditsaldo der rekening **Suiker op Februari-levering 1940** bevat een bedrag van f 10.000.— betreffende het onafgewikkelde verkoopcontract. Op de A.V.W. moet dus een winst van f 11.500.— — f 10.000.— = f 1.500.— geboekt worden.

Balans per 31 December 1939

15	Debiteuren Termijnaffaires....	f 10.000	—	17	Suiker op Februari-levering 1940....	f 10.000	—
----	--------------------------------	----------	---	----	--------------------------------------	----------	---

Amst. Goedertbank

A.V.W. per 31 December 1939

	17	Suiker op Februari- levering 1940....	f 1.500—
--	----	--	----------

TOEPASSING: OPGAAF 30-36

V

Correctieposten betreffende foutieve boekingen in een afgelopen boekjaar.

In aansluiting op Hoofdstuk XI van deel III A worden thans de correctieposten behandeld, die gemaakt moeten worden tot herstel van foutieve boekingen in een afgelopen boekjaar.

In de regel is door de foutieve boeking een actief of passief voor een onjuiste waarde op de Balans gebracht, waardoor het winst- of verliescijfer over het betreffende boekjaar eveneens onjuist is.

Daar de boekhouding over het boekjaar, waarin de foutieve boekingen zijn gemaakt, reeds is afgesloten, heeft de correctie van het voor een onjuiste waarde in de boekhouding voorkomende passief of actief plaats, in het jaar, waarin de fout wordt ontdekt.

Daar gedurende het lopende boekjaar geen boekingen op de A.V.W. plaats vinden, brengt men de uit deze correcties voortvloeiende winsten of verliezen op een afzonderlijke rekening tot uitdrukking.

Voorbeeld 1

Op 31 December 1939 bedragen de te betalen onkosten f 750.—. Op de **Balans** per die datum komt deze schuld voor met een bedrag van f 500.—.

De fout wordt 20 Februari 1940 bij de ontvangst van een onkostennota van f 250.—, betreffende leveringen in 1939, ontdekt.

Welke correctiepost moet op deze datum worden gemaakt?

Men boekt op 20 Februari in het **Diverse-Postenboek** van 1940:

Febr. 20. Op de creditzijde van de Balans per 31 December 1939 moet een onkostenschuld van f 750.— voorkomen. Er is echter abusievelijk f 500.— geboekt, zodat deze schuld verhoogd moet worden met . . . . . f 250.—

5

a) Wegens faillissement van H. Valk te Rotterdam de hem op 5 Nov. jl. geleverde 200 bn. Rijst voor f 4.000.— gereclameerd. Van deze partij waren door H. Valk 100 bn. verkocht aan C. Gorter te Schiedam voor f 2.500.— en 100 bn. beleend bij Vrieseveem voor f 1.750.—. In overleg met den curator de vordering op C. Gorter van f 2.500.— overgenomen onder vergoeding van f 500.— aan de failliete boedel. De belening wordt afgelost met bijbetaling van f 10.— rente en de rijst terugontvangen. Aan onkosten vergoed aan de failliete boedel f 50.—.

b) Ontvangen van den curator in bovenstaand faillissement 4% van f 1.760.— = f 70,40 en het verlies afgeschreven.

6

Hoe luiden de journaalposten van de gegevens in Opgaaf 5 voor H. Valk?

7?

16 April. Heden door de firma van Berkel & Co te Amsterdam gereclameerd 30 kisten parelmoer, mij de 28ste Maart ll. door haar geleverd. Factuurbedrag f 8.476,68.

20 kisten zijn door mij de 1ste April beleend bij de Ned. Bank voor een bedrag van f 3.000.— à 5%, terwijl 10 kisten verkocht zijn aan de Heren Gudde & Co., alhier, voor de som van f 2.986,50.

De firma van Berkel & Co. neemt de belening over met berekening van $\frac{1}{2}$ maand rente en de vordering op de firma Gudde & Co., tot een bedrag van f 2.825,56 ¹⁾.

De wissel groot f 5.000.— per 28 Juni, door mij de 30ste Maart geaccepteerd, wordt door de firma van Berkel & Co. aan den curator gezonden.

Aan onkosten vergoedt de firma van Berkel & Co. f 40.—.

8

Hoe luiden de journaalposten van de gegevens in Opgaaf 7 voor de firma van Berkel & Co.?

¹⁾ $\frac{1}{2}$ van f 8.476,68 = f 2.825,56, zodat de failliete boedel nog een vordering op de firma Gudde & Co. houdt van (f 2.986,50 — f 2.825,56) = f 160,94.

RESERVE GOEDEREN IN CONSIGNATIE.

9

Op 15 Nov. 1939 wordt een partij goederen in consignatie gezonden:

Inkoopprijs	f 17.600.—
Onkosten	„ 400.—
	<hr/>
	f 18.000.—

Op 5 Febr. 1940 wordt de verkooprekening ontvangen:

Netto-provenu \$ 10.800.— à f 1,85 f 19.980.—.

a) Hoe luiden de journaalposten op 15 Nov. 1939, 31 Dec. 1939, 5 Febr. 1940 en 31 Dec. 1940, als de voorraad op 31 Dec. 1939 op de Balans geboekt wordt voor de marktwaarde ten bedrage van f 20.000.— en de koerswinst gereserveerd wordt op die datum?

b) Geef een schema van de rekeningen **Goederen in Consignatie** en **Reserve Goederen in Consignatie** over 1939 en 1940.

10

a) Hoe zouden de journaalposten van Opgaaf 9 luiden, indien de voorraad op 31 Dec. 1939 op de Balans geboekt werd voor de boekwaarde?

b) Geef een schema van de rekening **Goederen in Consignatie** over 1939 en 1940.

11

a) Hoe zouden de journaalposten van Opgaaf 9 luiden, indien de voorraad op 31 Dec. 1939 op de Balans geboekt werd voor de marktwaarde en de koerswinst op die datum ten bate van de A.V.W. geboekt werd?

b) Geef een schema van de rekening **Goederen in Consignatie** over 1939 en 1940.

12

Op een Proefbalans per 31 Dec. 1939 komt de rekening **Goederen in Consignatie** voor met de volgende tellingen:

debet f 60.000.— credit f 52.000.—

De boekwaarde van de nog in consignatie zijnde goederen bedraagt f 15.000.—, de marktwaarde f 18.000.—.

a) Hoe wordt de rekening **Goederen in Consignatie** afgesloten, als de voorraad opgenomen wordt voor de boekwaarde?

b) Hoe, als de voorraad opgenomen wordt voor de marktwaarde en de koerswinst op deze voorraad gereserveerd wordt?

c) Wat wordt in beide gevallen op Balans en A.V.W. geboekt?

De Penningmeester van de Vereniging „Hulp voor Onbehuisden” houdt een kasboek, een bankboek en een giroboek. Bankier is de Incasso-Bank. De Directrice van het verenigingsgebouw houdt alleen een kasboek.

Aan het eind van het boekjaar 1939 werd uit deze boeken de volgende recapitulatie gemaakt:

<i>Ontvangsten</i>	Kasboek Penningmeester		<i>Uitgaven</i>		
Saldo 1 Jan. 1939 ..	f 244	76	Rente Hypotheek p. 1 Mei ($\frac{1}{2}$ jaar) ..	f 450	—
Contributies 1938 ...	„ 125	—	Aflossing Hypotheek per 1 Mei	„ 500	—
Ontvangen subsidies 1939	„ 8.500	—	Rente Hypoth. per 1 November	„ 437	50
Incassobank	„ 11.200	—	Aflossing idem	„ 500	—
Legaten 1938 ⁵	„ 500	—	Kas Directrice	„ 17.500	—
Legaten 1939 ⁶	„ 1.000	—	Div. Onkosten 1938	„ 30	—
			Div. Onkosten 1939	„ 250	—
			Saldo per 31 December 1939	„ 1.902	26
	f 21.569	76		f 21.569	76

<i>Debet</i>	Bankboek Penningmeester		<i>Credit</i>		
Saldo 1 Jan. 1939 ⁶ ..	f 4.133	77	Disposities	f 11.200	—
Contributies 1939 ⁶ ...	„ 11.819	50	Kas Directrice	„ 2.000	—
Legaten 1939 ⁶	„ 2.500	—	Giro	„ 2.700	—
Interest 1939 Incasso-bank	„ 43	60	Onkosten 1939	„ 127	35
	f 18.496	87	Saldo 31 Dec. 1939 ⁶	„ 2.469	52
				f 18.496	87

<i>Debet</i>	Giroboek Penningmeester		<i>Credit</i>		
Saldo 1 Jan. 1939 ⁶ ..	f 444	66	Kas Directrice	f 1.200	—
Incassobank	„ 2.700	—	Salarissen 1939 ⁶ ...	„ 2.750	—
Contributies 1938 ⁵ ...	„ 128	50	Gas en Electr. 1938	„ 67	50
Contributies 1939 ⁶ ...	„ 2.552	50	Gas en Electr. 1939	„ 422	70
Contributies 1940 ³ ...	„ 47	50	Telefoon 1939	„ 128	60
			Doktershonoraria '38	„ 115	—
			Onkosten 1939	„ 3	10
			Saldo 31 Dec. 1939 ⁶	„ 1.186	26
	f 5.873	16		f 5.873	16

Ontvangsten

Kasboek Directrice

Uitgaven

Ontvangsten			Uitgaven	
Saldo 1 Jan. 1939 ..	f	217 67	Levensmidd. 1938.	f 324 80
Opbrengst busjes ...	„	1.100 22	Levensmidd. 1939.	„ 11.212 20
Penningmeester	„	20.700 —	Was 1938	„ 70 60
			Was 1939	„ 702 80
			Brandstoffen 1939.	„ 1.100 20
			Salarissen 1939 ...	„ 2.350 —
			Onderh. Geb. 1938.	„ 150 —
			Onderh. Geb. 1939.	„ 137 50
			Inventarisbenodigd- heden	„ 190 —
			Kleding en Dekking 1939	„ 4.922 60
			Idem 1940	„ 210 —
			Div. Onkosten 1939	„ 111 82
			Saldo 31 Dec. 1939	„ 535 37
	f	22.017 89		f 22.017 89

Gevraagd: uit bovenstaande gegevens samen te stellen de Staat van Baten en Lasten over 1939, daarbij bovendien nog rekening houdende met het volgende:

Diverse Onkosten, nog te betalen over 1939	f 110.—
Nog te innen contributies 1939	„ 352,50
Gas en Electriciteit over December 1939 ..	„ 71,20
Doktershonoraria 1939	„ 370.—
Levensmiddelen December 1939	„ 251.50
Salarissen December 1939	„ 300.—
Afschrijving Inventaris	„ 200.—
Afschrijving Gebouw	„ 300.—

198

In de bestuursvergadering van de Vereniging „Kinderzorg” is de volgende begroting betreffende het jaar 1939 vastgesteld:

Begroting 1939

Contributiën	f 10.000	Kosten gesticht te V...:	
Giften en Collecten	„ 1.500	Levensmiddelen ..	f 8.000.—
Opbrengst busjes, gepl. bij div. correspondenten	„ 600	Kleding	„ 1.600.—
Restitutie Verpleeggelden	„ 1.500	Was	„ 700.—
Rijkssubsidie	„ 6.500	Geneesk. Dienst... ..	„ 400.—
Diverse inkomsten	„ 100	Salarissen	„ 4.800.—
		Onderhoud	„ 400.—
		Inventaris	„ 300.—
		Brandstof, Verl.,	
		Waterleiding	„ 1.200.—
		Div. kosten, telef.,	
		enz.	„ 400.—
			f 17.800 —
		Drukw.-propaganda	„ 700 —
		Onk. Secr.-Penn., incasso, enz.	„ 300 —
		Jaarl. aflossing, renteloze lening	„ 1.000 —
		Onvoorzien	„ 400 —
	f		f 20.200 —

